Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani, Judecătorul Cristina Cheptea
Dosarul nr. 4r-4501/23
4-23018479-02-4r-21112023

D E C I Z I E

29 mai 2024 mun. Chişinău

Colegiul Penal al Curţii de Apel Chişinău

Avînd în componenţa sa:
Preşedintele şedinţei, judecătorul: ***Oxana Robu***
Judecătorii: ***Stelian Teleucă și Silvia Gîrbu***

judecând în lipsa părților, în ordine de recurs, recursul agentului constatator, declarat împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 27 octombrie 2023, adoptată în cauza contravențională în privința lui Velicoglo Igor în comiterea contravenției prevăzută de art. 287/3 alin. (1) Cod contravențional.

Termenii de examinare a cauzei:
Instanța de fond: 06.02.2023 – 27.10.2023;
Instanţa de recurs: 21.11.2023 – 29.05.2024.
Procedura de înștiințare a părților a fost legal executată.

Colegiul penal, ținând cont de faptul că, speța deferită justiției nu reprezintă o cauză de un interes deosebit pentru jurisprudență care ar impune prezența părților nemijlocit în ședință de judecată, prin prisma dispoziţiei generale din art. 471 Cod Contravențional, a procedat la examinarea recursului fără prezența părților, dar cu acordarea dreptului participanților la proces de a depune referințe, astfel, Colegiul penal al Curții de Apel Chișinău, a -

C O N S T A T A T:

Soluția și argumentele instanței de fond:

1. *Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 27 octombrie 2023,* s-a admis contestația depusă de Igor Velicoglo împotriva procesului-verbal cu privire la contravenție Seria MAI 05 735158 și a deciziei de sancționare din 12.01.2023. S-a anulat procesul-verbal cu privire la contravenție Seria MAI 05 735158 din 12 ianuarie 2023 și decizia de sancționare din aceeași dată, cu încetarea procesului contravențional pornit în privința lui Igor Velicoglo în baza art. 287/3 alin. 1 Cod Contravențional al R. Moldova, pe motivul inexistenței faptului contravenției.

2. *Pentru a se pronunța cu hotărârea în cauză instanța de fond a reținut că* Igor Velicoglo a depus o contestație împotriva procesului-verbal cu privire la

contravenție Seria MAI 05 735158 din 12 ianuarie 2023 și a deciziei agentului constatator din aceeași dată, prin care a solicitat admiterea contestației, declararea nulă a procesului-verbal cu privire la contravenție și a deciziei agentului constatator, cu încetarea procesului contravențional pornit, deoarece nu se consideră vinovat, invocând și temeiuri de nulitate.

Solicitările recurentului:

3. *Considerând neîntemeiată hotărârea în cauză, agentul constatator* a contestat-o cu recurs, solicitând admiterea recursului, casarea hotărârii Judecătoriei Chişinău, sediul Buiucani din 27.10.2023, cu dispunerea rejudecării cauzei în primă instanţă.

4. În motivarea cererii de recurs recurentul a invocat că instanţa şi-a întemeiat hotărârea în baza art. 448, 460-462 Cod contravenţional, prin faptul că agentul constatator nu a anexat actele probatorii, care confirmă încălcarea regulamentului circulaţiei rutiere.

5. Recurentul susține că la constatarea încălcărilor pentru care se prevede sancţiunea privării de dreptul de a conduce mijloace de transport, agentul constatator porneşte procesul contravenţional, cu întocmirea actelor procesuale şi desfăşoară activitatea, de colectare şi de administrare a probelor privind existenţa contravenţiei.

6. În baza probelor acumulate, care servesc la constatarea existenţei contravenţiei, la identificarea făptuitorului, agentul constatator întocmeşte procesul-verbal cu privire la contravenţie, întemeindu-și acţiunile pe probele acumulate, care constituie temei de remitere a cauzei contravenţionale în instanţa de judecată competentă.

7. În contextul normelor precitate recurentul statuiază faptul că agentul constatator a respectat normele procesuale şi materiale expuse, totodată a prezentat probele acumulate în cadrul dosarului contravenţional intentat împotriva cet. Velicoglo Igor.

8. Potrivit prevederilor art. 447 alin (1) și (2) din Codul de procedură penală, recursul se judecă în termen rezonabil, fără prezența părților la proces. Instanța de recurs fixează data examinării şi dispune să se comunice părților la proces despre aceasta, cu acordarea dreptului depunerii referinței.

9. Recurentul și contravenientul au fost înștiințați legal despre data examinării recursului și despre faptul că sunt în drept să depună prin intermediul Secției monitorizare și relații publice a Curții de Apel Chișinău, referințe sau completări la cererea de recurs, dar care nu au fost prezentate instanței de recurs până la examinarea cauzei în ordine de recurs.

Aprecierea instanței de recurs:

10. Verificând legalitatea şi temeinicia hotărârii atacate pe baza probelor examinate de prima instanţă în raport cu argumentele recursului declarat, Colegiul

penal ajunge la concluzia că recursul este fondat şi urmează a fi admis, cu remiterea cauzei la rejudecare, din următoarele considerente.

11. În conformitate cu prevederile art. 473 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod contravenţional, după examinarea recursului, instanţa de recurs admite recursul, casând hotărârea atacată, parţial sau integral şi dispune rejudecarea cauzei în primă instanţă dacă este necesară administrarea de probe suplimentare.

12. Astfel, Colegiul reiterează că conformitate cu prevederile art. 374 alin. (3) din Codul contravențional, procesul contravenţional se desfăşoară pe principii generale de drept contravenţional, în temeiul Constituţiei, al prezentului cod, al Codului de procedură penală în cazurile expres prevăzute de prezentul cod, precum şi al normelor dreptului internaţional şi ale tratatelor internaţionale cu privire la drepturile şi libertăţile fundamentale ale omului la care Republica Moldova este parte.

13. Potrivit art. 375 alin. (3) din Codul contravențional, concluziile despre vinovăţia persoanei în săvîrşirea contravenţiei nu pot fi întemeiate pe presupuneri. Toate dubiile în probarea învinuirii care nu pot fi înlăturate în condiţiile prezentului cod se interpretează în favoarea persoanei în a cărei privinţă a fost pornit proces contravenţional.

14. Conform art. 425 alin. (1), (2), (3) din Codul contravențional, probele sânt elemente de fapt, dobândite în modul stabilit de prezentul cod, care servesc la constatarea existenței sau inexistenței contravenţiei, la identificarea făptuitorului, la constatarea vinovăţiei şi la cunoaşterea altor circumstanţa importante pentru justa soluționare a cauzei. În calitate de probe se admit elementele de fapt constatate prin intermediul următoarelor mijloace: procesul-verbal cu privire la contravenţie, procesul-verbal de ridicare a obiectelor şi documentelor, procesul-verbal de percheziţie, procesul-verbal privind cercetarea la faţa locului, procesele-verbale privind alte acţiuni procesuale efectuate în conformitate cu prezentul cod, explicaţiile persoanei în a cărei privinţă a fost pornit proces contravenţional, depoziţiile victimei, ale martorilor, înscrisurile, înregistrările audio sau video, fotografiile, corpurile delicte, obiectele şi documentele ridicate, constatările tehnico-ştiinţifice şi medico-legale, raportul de expertiză. Aprecierea probelor se face de persoana competentă să soluţioneze cauza contravenţională, potrivit convingerii sale pe care şi-a format-o cercetând toate probele administrate în raport cu procesul verbal întocmit.

15. Conform art. 425 alin. (7) din Codul contravențional, procesului contravenţional se aplică în mod corespunzător prevederile Codului de procedură penală cu privire la mijloacele de probă şi la procedeele probatorii, cu excepțiile prevăzute de prezentul cod.

16. Domeniul contravenţional a fost asimilat „acuzaţiilor în materie penală”, în înţelesul art. 6 din Convenţia Europeană a Drepturilor Omului *(cauzele*

Zilibergerg contra Moldovei, 01.02.2005, §35; Anghel contra României, 04.10.2007, §52). Astfel, în materie contravenţională au fost recunoscute garanţiile procedurale specifice materiei penale în ceea ce priveşte dreptul la un proces echitabil.

17. În fapt, reieşind din materialele cauzei, Colegiul reţine că la data de 12 ianuarie 2023, ora 14:50 Igor Velicoglo conducea mijlocul de transport de model „Toyota Prius", n/î BI2631 EB, înmatriculat în R. Ukraina, fără certificat ce atestă achitarea vinietei. În consecință, tot la 12 ianuarie 2023, ora 14:57 agentul constatator Ion Arseni, ofițer de patrulare al INSP al IGP, a întocmit procesul-verbal cu privire la contravenție pe numele lui Igor Velicoglo, în temeiul art. 287/3 alin. (1) Cod Contravențional al Republicii Moldova, pentru faptul că automobilul pe care-l conducea prin mun. Chișinău, str. Uzinelor nr. 2, nu avea procurată vinieta, astfel atestându-se lipsa certificatului ce confirmă acest fapt. Procesul-verbal cu privire la contravenție a fost întocmit în prezența persoanei, fiindu-i înmânată copia imediat după perfectare, semnând în dreptul rubricilor corespunzătoare (a se vedea f.d. 8), menționând la obiecții, că nu cunoaște limba română, nu înțelege învinuirea adusă, dar automobilul a fost introdus în R. Moldova fără vinietă, conform excepțiilor impuse prin dispoziția Comisiei pentru Situații Excepționale, având statut de refugiat. Prin decizia de sancționare din aceeași data, în privința lui Igor Velicoglo, de către agentul constatator s-a aplicat pedeapsa sub formă de amendă în mărime de 45 unități convenționale, echivalentul a 2 250 lei MD (f.d. 8).

18. La caz, Colegiul consideră că soluția instanței de fond este pripită.

19. În sensul art.6 alin. (1) al Convenţiei, instanţele de judecată, trebuie, să indice cu suficientă claritate motivele pe care-şi întemeiază hotărârile, iar având în vedere caracterul determinant al concluziilor sale să precizeze noţiunile, ce implică o apreciere a faptelor supuse aprecierii. De asemenea noţiunea de proces echitabil impune ca instanţele de judecată să nu-şi motiveze doar sumar hotărârea sa, ci să examineze efectiv problemele esenţiale care-i sunt supuse aprecierii şi să nu se mulţumească de a proba pur şi simplu concluziile uneia dintre părţi.

20. Prin urmare, instanţa de fond nu a respectat întocmai normele de drept prevăzute la art.466 lit. d) Cod contravenţional, hotărârile judecătoreşti contravenţionale pot fi atacate cu recurs pentru a se repara erorile de drept, în cazul în care hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluţia ori motivarea soluţiei contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar, din motivele enunțate anterior.

21. În acelaşi timp, instanţa de judecată, fără a face o cercetare şi analiză amplă a probelor, fără a aprecia fiecare probă din punct de vedere al pertinenţei, concludentei, utilităţii şi veridicităţii ei, fără a aprecia toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor, în mod necondiţionat, a considerat veridice

declaraţiile contravenientului, pe când probele agentului constatator le-a respins, apreciindu-le critic, fără o motivare clară şi suficientă în acest sens.

22. În acest context, Colegiul penal menționează că în motivarea hotărârii pronunțate instanța de fond a reținut fapta imputată contravenientului ca fiind comisă de ultimul, însă contrar acestei constatări anulează procesul verbal și decizia de sancționare din lipsa faptei, ceea ce nu poate fi menținut, întrucât chiar dacă au fost adoptate excepții penru refugiați, prin Dispoziția Comisiei pentru Situații Excepționale a R. Moldova, fapta a fost comisă, iar motivul anulării actelor contestate nicidecum nu putea fi lipsa faptei.

23. Prin urmare, Colegiul găseşte oportune argumentele recursului, or, soluția instanței este controversă celor constatate prin hotărârea contestată.

24. Așadar, rezultă că în hotărârea instanţei nu s-a făcut o analiză multilaterală şi coerentă a tuturor probelor, legătura între ele şi, nefiind motivată concluzia instanţei în ce priveşte acceptarea unor probe şi, respectiv de ce le respinge pe altele.

25. Aceste fapte constituie o încălcare a prevederilor art. 6 din Convenţia Europeană a Drepturilor Omului, or, Convenţia impune obligaţia oricărei instanţe de a indica suficient de clar motivele pe care s-a sprijinit. Această exigenţă, care contribuie la garantarea respectării principiului bunei administrări a justiţiei, nu poate fi întotdeauna înţeleasă ca impunând formularea unui răspuns detaliat pentru fiecare argument al părţilor. Instanţele naţionale sunt obligate să-şi motiveze deciziile, ceea ce nu poate fi înţeles ca impunând un răspuns detaliat la fiecare argument, dar ca o obligaţie de a se pronunţa asupra problemelor cele mai importante ridicate în speţă, a se vedea în acest sens cauza (Ruiz Torija şi Hiro Balani împotriva Spaniei, hotărârea din 9 decembrie 1994, sau Grigore Vlasia Vasilescu împotriva României, hotărârea din 6 iunie 2006).

26. Elucidarea tuturor împrejurărilor menţionate are o mare importanţă la examinarea corectă a cauzei, ceea ce instanţa de judecată nu a efectuat, prin ce au fost încălcate normele dreptului procedural şi dreptul la un proces echitabil, care neapărat serveşte drept temei pentru anularea hotărârii atacate şi remiterea cauzei la o nouă examinare, în aceiaşi judecătorie, în alt complet de judecată.

27. În acest context, instanţa de recurs reiterează că instanţa de fond este obligată să se pronunţe asupra tuturor argumentelor invocate de participanţii la proces. Or, neexpunerea asupra unei cerinţe, se egalează cu faptul că nu au fost auzite părţile. Conform practicii CEDO, în cauza Fomin împotriva Moldovei, Cererea nr. 36755/06, Curtea a statuat că rolul unei Decizii motivate este să demonstreze părţilor că ele au fost auzite. Mai mult, o Decizie motivată oferă părţilor posibilitatea de a o contesta precum şi posibilitatea ca Decizia să fie revizuită de către o Instanţă de Recurs. Doar prin adoptarea unei decizii motivate,

poate avea loc un control public al administraţiei Justiţiei (c.f. Hirvisaari împotriva Finlandei, nr. 49684/99, parag. 30, 27.09.2001).

28. La judecarea cauzei instanţa de fond urmează să ţină cont de cerinţele art. 458 Cod contravenţional, care prevede că, la examinarea cauzei contravenţionale instanţa de judecată este obligată să determine caracterul veridic al contravenţiei imputate, existenţa cauzelor care înlătură caracterul contravenţional al faptei, vinovăţia persoanei precum şi alte circumstanţe ce au importanţă la examinarea cauzei, adică să examineze cauza sub toate aspectele, complet şi obiectiv cu respectarea dreptului la un proces echitabil şi la apărare.

29. Prin urmare, verificând materialele cauzei contravenționale instanţa găseşte oportune argumentele recurentului, menționând că instanța de fond nu a apreciate corect probele prezentate, mai mult, nu s-a făcut o analiză multilaterală şi coerentă a tuturor probelor, legătura între ele şi, fără a motiva concluzia sa în ce priveşte acceptarea unor probe şi, respectiv de ce le respinge pe altele.

30. Faţă de cele menţionate mai sus şi constatând că motivele invocate în cererea de recurs sunt întemeiate, recursul declarat, urmează a fi admis, casată hotărârea şi remisă cauza spre examinare în fond în aceiaşi instanţă de judecată.

31. Conducându-se de prevederile art. 441 alin. (1), lit. a), art. 473 alin. (1) pct. 2) lit. a), art. 474 din Cod contravenţional, Colegiul Penal al Curţii de Apel Chişinău,-

D E C I D E:

Admite recursul agentul constatator casează hotărârea Judecătoriei Chişinău, sediul Buiucani din 27 octombrie 2023, adoptată în cauza contravențională în privința lui Velicoglo Igor în comiterea contravenției prevăzută de art. 287/3 alin. (1) Cod contravențional, şi remite cauza respectivă la rejudecare în aceeași instanță, în alt complet de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Preşedintele şedinţei Oxana Robu

Judecătorii Stelian Teleucă

Silvia Gîrbu

În conformitate cu prevederile alin. 8 art.339 CPP al RM, dacă unul dintre judecătorii completului de judecată nu are posibilitatea de a semna hotărârea, în locul lui semnează preşedintele şedinţei. În legătură cu demisia judecătorilor Curții de Apel Chișinău, Silvia Gîrbu și Stelian Teleucă în locul lor semnează preşedintele şedinţei, Oxana Robu.

Preşedintele şedinţei, judecător: ***Oxana Robu***